

KRITISKE DISKUSSIONER

*Af økonom, cand. Scient. Adm. Henrik Herløv Lund
ikke partiorganiseret medlem af centrum - venstre
www.henrikherloevlund.dk
herloevlund@mail.dk*

Debatindlæg:

BETTINA POST I FEJLAGTIGT OG MANIPULERENDE FORSVAR FOR METTE FREDERIKSENS FØRTIDSPENSIONSREFORM.

Kommentar til Bettina Posts artikel "Fem forestillinger om førtidspensionsreformen", Berlingske Tidende 26/3-12.

Intro:

Dansk Socialrådgiverforenings formand, Bettina Post, er kommet Mette Frederiksen og hendes førtidspensionsreform til undsætning. Bettina Post forsøger med en artikel i Berlingske Tidende 26.03.12 at gendrive kritikken af reformen. Men det sker ved manipulation med kritikken og gennem massiv bagatellisering og forskønnelse af reformens i virkeligheden krasse forringelser. Er Bettina Post ude i et politisk ærinde?

1. Bettina Post begejstret for Mette Frederiksens reform.

Socialrådgivernes formand, Bettina Post, har ikke lagt skjul på sin "begejstring for Mette Frederiksens førtidspensionsreform", som imidlertid ikke har vundet meget genklang hos de fleksjobbere og førtidspensionister, som det drejer sig om, jf. fx kritikken fra Dansk Handicapforbund, Landsforeningen af Fleks – og Skånejobbere og Landsforeningen af førtidspensionister.

Nu melder Bettina Post sig så ind i kampen – ikke for en bedre reform – men på Mette Frederiksens side MOD KRITIKERNE af den. Det sker med et indlæg i Berlingske Tidende 26. marts 2012: "Fem forestillinger om førtidspensionsreformen". ¹

Her udtrykker hun bekymring for, at reformen har "...fået en så hård medfart fra dele af det politiske og meningsdannende parnas". Denne "hårde medfart" skyldes ifølge Bettina Post

¹) <http://www.b.dk/politiko/fem-forestillinger-om-foertidspensionsreformen>

imidlertid "et ikke oplyst grundlag" for kritikken af reformen, hvorfor Bettina Post påtager sig at gendrive "de fem mest sejlivede forestillinger" i kritikken.

Disse FORKERTE, "ikke oplyste" forestillinger består ifølge Bettina Post i opfattelsen af, at

- 1) "Ingen under 40 år vil fremover kunne få førtidspension."
- 2) "De nye ressourceforløb svarer til midlertidig førtidspension".
- 3) "De som omfattes af ressourceforløbene, går 7.000 kr. ned i ydelse"
- 4) "Ydelser under et ressourceforløb er fattigdomsskabende"
- 5) "Det hele er et spareprojekt. "

Alle disse opfattelser skulle ifølge Bettina post være forkert.

Det forholder sig imidlertid sådan, nemlig at Bettina Post for det første benytter sig af det retoriske kneb at dreje og overdrive kritikken, således at den hermed fremstår åbenlyst fejlagtig, således at hun så meget lettere kan gendrive den.

Og at hun ved gendrivelsen af kritikken for det andet benytter sig af et billede af reformens krasse realiteter, der er stærkt rosenrødt fortegnet og præget af Mette Frederiksens spin omkring reformen. Hvorved bagatelliserer de omfattende forringelser heri i det tilsyneladende øjemed at tale de omfattende forringelser i reformen væk.

1. Begrænser førtidspensionsreformen adgangen for under 40 årige til at kunne få førtidspension eller ikke?

Den første fejlagtige forestilling om førtidspensionsreform, som Bettina Post, synes bør gendrives er, at " "Ingen under 40 år vil fremover kunne få førtidspension." Hun gendriver dette med, at det jo fremgår af Mette F's udspil, at "personer med betydelig udviklingshæmning, alvorlig hjerneskade eller andre alvorlige lidelser, hvor behandlingsmulighederne er udtømte eller udsigtsløse", fortsat kan få tilkendt førtidspension. Nøjagtig som under gældende regler".

Bettina Post vil her tilsyneladende gerne give et billede af, at reformen ikke indebærer så store forringelser som fremført af dens kritikere. Ja det antydes ovenfor næsten, at gældende regler stadig gælder.

Men her støder vi på det første eksempel på, hvor Bettina Post manipulerer med kritikken i overdrivelsesøjemed, så den hermed bliver lettere at gendrive. Kritikken er nemlig ikke gået på, at INGEN under 40 år vil kunne få førtidspensionsreform. Ingen har anfægtet, at reformen vil lade nogle få undtagelsestilfælde gå direkte igennem til førtidspension uden at skulle i "ressourceforløb".

Men kritikken er gået på, at noget sådant vil være undtagelsestilfælde. I reformen hedder det direkte: "Som udgangspunkt skal unge mennesker under 40 år ikke have førtidspension" (min understregning – hhl).²

Kritikken har i stedet handlet om, at det store flertal af under 40 årige fremover vil blive afskåret fra førtidspension og at for det store flertal ændres reglerne i og med, at de i op til 20 år indplaceres i midlertidige 5 årige ressourceforløb på langt ringere ydelser end de ville have fået ved tildeling af førtidspension.

Det er tendentiøst og i modstrid med alle kendsgerninger, når Bettina Post antyder, at reformen ikke indebærer store forringelser, ja næsten antyder, at gældende regler stadig gælder.

Reformen forringer notorisk forholdene og reglerne for det store flertal af under 40 årige personer hidtil i betragtning til førtidspension.

2. Er ressourceforløb i praksis en midlertidig førtidspensionsreform eller ikke?

Det anden forestilling på "ikke oplyst grundlag", som Bettina Post ønsker at gendrive er, at " De nye ressourceforløb svarer til midlertidig førtidspension".

Bettina Posts gendrivelse består i det argument, at "forløbene jo netop skal sættes i værk, INDEN førtidspension kommer på tale (min fremhævelse – hhl)". Ergo er der jo IKKE tale om førtidspension, da de efter reformens gennemførelse vil ligge FORUD for førtidspensionen.

Det er selvfølgelig klart, at når førtidspensionsreformen i praksis for det altafgørende flertal udskyder enhver mulighed for at opnå egentlig, varig førtidspension til engang efter, at de er fyldt 40 år, så er der formelt set ikke tale om (varig og egentlig) førtidspension indtil da. Det kaldes da også noget, nemlig "ressourceforløb".

Men i disse "ressourceforløb" vil der senest hvert 5 år ske en vurdering af arbejdsevne og videreslusning. Mette Frederiksen vil her gerne sælge reformen på, at – bortset fra få tilfælde af udslusning til egentlig varig førtidspension – vil der i ressourceforløbene sker en sådan forbedring af helbred og funktionsevne, at denne udslusning kan blive til job eller uddannelse.

Men problemet er her, at da mange af de under 40 årige med psykiske lidelser lider af langvarige, ofte kroniske sygdomme vil det kræve langvarig og gentagen psykiatrisk behandling, hvis bedring overhovedet skal opnås. Og det er særdeles tvivlsomt, om der økonomi i udspillet hertil?

---

²) Reformudspillet, s. 7

Ganske vist afsættes i udspillet 1,4 mia. kr hertil, men for det første er det særdeles tvivlsomt, om der netto bliver det beløb, da dele af midlerne tages fra satspuljen og formentlig vil blive modregnet i midler hidtil tilgået psykiatrien og kommunerne. Samt at regeringen vil nedsætte refusionen til kommunerne for førtidspension og fleksjob. Man vil altså give med en hånd og tage (endnu mere) med den anden hånd.³

Hertil kommer, at det i dagbladet Politiken er blevet oplyst, at beskæftigelsesministeriet regner med 45.000 behandlingsforløb årligt, svarende til godt 30.000 pr forløb⁴.

Arbejdsmarkedskommissionen har imidlertid i sin tid regnet med, at udviklingsforløb ville koste op til det dobbelte. Selv hvis de 1,4 mia. skulle blive en realitet, er det således mere end tvivlsomt, om der vil være penge til at få de mange alvorlige tilfælde i den fornødne langvarige behandling. Snarere må man befrygte, at der i betydelig udstrækning vil være tale om "discountbehandling".

Ressourceforløb vil hermed for mange under 40 årige med manglende erhvervsevne for alle praktiske formål indebære langtidsparkering i ressourceforløb i op til 20 år.

Dvs. at der for alle praktiske formål er tale indførelse af en midlertidig, 5 - årig førtidspension – men på forringet forsørgelsesgrundlag.

Bettina Post forsøger at gendrive, at der med ressourceforløb for under 40 årige indføres en midlertidig førtidspension ved formelle betragtninger om, at ressourceforløb i reformen indsættes INDEN førtidspension og derfor ikke KAN være førtidspension. Men igen betjener hun sig her af retoriske kneb.

Det som er realiteterne er, at der for mange under 40 årige i udviklingsforløb risikerer at blive tale om langtidsparkering her i op til 20 år og dermed i praksis om indførelse af en midlertidig førtidspension bare på langt lavere ydelse.

3. Går personer i ressourceforløb kraftigt ned i ydelse eller ikke?

Bettina Posts tredje gendrivelse af kritikeres "sejlivede", men altså på ikke oplyst grundlag spredte forestillinger handler om, at det skulle være forkert, at "de som omfattes af ressourceforløbene, går 7.000 kr. ned i ydelse".

---

3) Jf. Lund, Henrik Herløv: "Mette Frederiksens udspil til reform af førtidspension og fleksjob: Hjælp eller økonomisk pist mod samfundets svageste."

4) Jf. Christiansen, Flemming: Flere kontanthjælpsmodtagere er reelt på borgerløn. Politiken 08.03.12.

Bettina Post argumenterer her, at "da der ikke er tale om, at man på tidspunktet, hvor man får tildelt et ressourceforløb, egentlig skulle have haft førtidspension, holder denne forestilling ikke"(min understregning – hhl).

Igen er der tale om et retorisk kneb fra Bettina Posts side, når hun argumenterer, at når reformen flytter førtidspensionen for "unge" ud på den anden side af 40 års alderen, så skal disse "unge" hermed IKKE have førtidspension og får hermed heller ikke lavere ydelse. Vi hører her en genklang af Mette Frederiksens påstand om, at ingen bliver fattigere af denne reform, fordi den ikke ændrer ydelsen for de, som HAR fået tildelt førtidspension.

Men igen er der tale om en formalistisk betragtning. Realiteterne er jo, at når under 40 årige i fremtiden indplaceres ressourceforløb i stedet for at få tilkendt førtidspension, vil det til gengæld indebære en omfattende forringelse af deres fremtidige ydelse i forhold til at have fået førtidspensionssatsen, hvad mange ellers ville have fået.

Og den kontanthjælpssats, som alle på længere sigt må forventes at få som ydelse. vil – jf. ovenstående tabel – være langt lavere end førtidspensionssatsen.

Bettina Post forsøger igen at forklejne reformens forringelser, her af ydelserne. Metoden går ud på en betragtning om, at under 40 årige jo IKKE efter reformen skal tildeles førtidspension, så derfor går de i forhold til førtidspensionssatsen ikke ned i ydelse.

Men igen betjener hun sig af formalistiske og retoriske kneb. Realiteterne er jo, at når under 40 årige i fremtiden indplaceres ressourceforløb i stedet for at få tilkendt førtidspension, vil det til gengæld indebære en omfattende forringelse af deres fremtidige ydelse i forhold til at have fået førtidspension, hvad mange ville have fået.

4. Er ydelserne under udviklingsforløb fattigdomsydelser?

For det fjerde vil Bettina Post gerne undsætte reformen ved at gendrive kritikken om, at "Ydelserne under et ressourceforløb er fattigdomsskabende".

Bettina Post udtrykker her, at ".. det bedste ville have været, at alle fik samme ydelse og at den var højere end kontanthjælp, som jo er en korttidsydelse. Men det er der tydeligvis ikke flertal for".

Hun erkender at ydelserne i ressourceforløb vil være kontanthjælpssatserne, lavest for enlige uden børn og lidt højere for kontanthjælpsmodtagere med børn. Kommer man fra sygedagpenge kan man ganske vist bevare disse, indtil varighedsbegrænsningen seneste efter et år indtræffer, hvorefter også de havner på kontanthjælpssatserne.

Varigt er det altså kontanthjælpssatserne der for under 40 årige træder i stedet for hidtidige førtidspensionssatser. Altså notorisk langt lavere ydelser end den hidtidige førtidspensionssats.

Men herefter skynder hun sig med sit egentlige ærinde, nemlig at frikende reformen – i dette tilfælde for at være fattigdomsskabende.

Selvom ydelserne altså er erkendt dårlige, argumenterer Bettina Post alligevel, at ydelserne "... nok er skrabede, men altså ikke decideret fattigdomsskabende".

Her har imidlertid været fremført en helt anden opfattelse, i det ellers på ingen måde hverken progressive eller "venstreorienterede" dagblad Jyllandsposten 6/3 2012 skrev:

"I 2020 skal 38.000 danskere være i ressourceforløb, og heraf vil godt halvdelen, 20.600, kun få minimumsydelsen, som er på 10.300 kr. Resten får mere, fordi de f.eks. kommer fra sygedagpenge eller har børn. Minimumsydelsen svarer til omtrent 94.000 kr. om året efter skat og er dermed under OECD's fattigdomsgrænse på 101.000 kr. (min understregning – hhl)"⁵

Vi ser altså det for en socialrådgiverformand besynderlige, at hun forsøger at bagatellisere alvorlige forringelser af ydelser til samfundets svage og tilmed i ganske modstrid med kendsgerningerne.

5. Er reformen en spareøvelse eller ej?

Sidst, men ikke mindst i Bettina Posts undsætning for Mette Frederiksen, kommer et forsøg på gendrivelse af kritikken mod reformen for i virkeligheden at handle nok så meget om besparelser.

Bettina Post argumenterer her med, at "Hvis projektet lykkes og de anslåede 7.300 personer flyttes i retning væk fra førtidspensionen frem til 2020, så bliver der sparet mange penge på førtidspensionsudbetalinger".

Ja, hvis og hvis ..... Bettina Post benytter sig igen af retoriske kneb, i dette tilfælde af, at hun lader som om, at hendes betingelse (hvis projektet lykkes) allerede er realitet.

Men der er to helt afgørende springende punkter, som hun her elegant forbigår, men som skal være opfyldt FØR vi kan tale om ovenstående som realitet.

Bettina Post erkender nemlig for det første, at " det kræver jo i første omgang en solid investering i selve indholdet i ressourceforløbene".

Men hun forholder sig IKKE til, om der er udsigt til den fornødne investering? Jævnfør foran er det for det første tvivlsomt, om der netto vil være de lovede midler til behandlingsforløb og for det

---

⁵) Jf Stockholm, Sofie: Syge kommer under fattigdomsgrænsen. Avisen.dk, 06.03.12.

andet mere end tvivlsom, om det - selv i tilfælde af at pengene kommer - vil række mere end til discountbehandling.

For det andet forholder det jo sådan, at selv i det omfang det lykkes i ressourceforløb at opnå bedre helbred og funktionsevne, forudsætter det jo i sidste ende, at de pågældende kommer i beskæftigelse, hvis det offentlige skal spare ”mange penge på førtidspensionsudbetalinger”, uden at det bliver en spareøvelse.

Men hvor er det lige, at personer i udviklingsforløb skal finde job med i forvejen 170.000 normalledige, som vil være arbejdsgivernes første valg? Det vi næsten givet ikke kunne ske i ”normalbeskæftigelse”, men vil formentlig skulle være i fleksjob. Men den ordning er Mette F jo lige bestemt ved at amputere.

Tilbage er, at de mange penge, som Mette Frederiksen vil spare på førtidspensionsudbetalinger, kun kan fremkomme ved, at under 40 årige og over 40 årige i de første 5 år i ressourceforløb sættes ned på langt lavere ydelse.

Altså gennem en spareøvelse.

Igen holder Bettina Posts retoriske kneb og argumentation for, at førtidspensionsreform ikke medfører omfattende forringelser, ikke vand.

6. Hvad er Bettina Posts ærinde egentligt?

Mette Frederiksen har forsøgt at sælge sin reform som hjælp til samfundets svageste, men at det dækker i realiteten over krasse forringelser og over en spareøvelse.

Nu forsøger Bettina Post så at komme Mette F´s reform til undsætning, idet hun gennem en række retoriske kneb med kritikken af reformen forsøger at tilbagevise og bagatellisere selvsamme kritik.

Som det er fremgået holder det ikke vand. Reformen ER en alvorlig forringelse, idet

- Langt de fleste under 40 årige VIL fremover ikke kunne få førtidspension
- Der i praksis for under 40 årige ER tale om indførelse af en midlertidig førtidspension
- At ydelsen for de under 40 årige, som i stedet for at få tildelt førtidspension nu kun kan placeres i ressourceforløb, nu BLIVER langt lavere
- At for en stor del af personer i fremtidige ressourceforløb bliver der tale om YDELSER UNDER OECD'S FATTIGDOMSGRÆNSE
- Og da udsigterne til behandling og navnlig til beskæftigelse gennem ressourceforløb er tvivlsomme, ER reformen først og fremmest en spareøvelse, hvor der spares gennem omfattende forringelser af ydelserne.

Det er besynderligt og tankevækkende at se en socialrådgiverformand arbejde intenst på at bagatellisere omfattende forringelser for samfundets svageste.

Hvorfor? Onde tunger har antydnet, at et håb om flere og bedre socialrådgiverstillinger skulle spille en rolle for denne stillingtagen til reformen. Det er selvsagt både forståeligt og naturligt, at en socialrådgiverformand gerne vil have bedre betingelser for medlemmerne. Men det kan næppe berettige til, at man til gengæld bagatelliserer de omfattende social og arbejdsmarkedspolitiske forringelser, som denne reform vil medføre for de omfattede.

Tilmed er det i stik modstrid mod Bettina Posts tidligere synspunkter.

Mette Frederiksen har jo ikke lagt skjul på – i forligsøjemed givet – at hendes reformudspil i hovedlinjerne er identisk med forslaget til reform af førtidspension og fleksjob fra den tidligere VK-regering.

Dengang - i forbindelse med VK – regeringens reformudspil afviste Bettina Post imidlertid strammere regler: "Stramninger vil alene betyde, at de unge kommer til at så "parkeret" et andet sted, indtil årene så alligevel kvalificerer dem til at få pension".⁶

Nu er stramningerne så genfremsat af SRSF. Men Bettina Post "... bakker nu op om udspil til førtidspensionsreform", som hun finder " på en lang række punkter matcher Dansk Socialrådgiverforenings bud på en helhedsorienteret rehabiliteringsindsats."⁷

Hvordan kan stort set den samme reform blive modtaget så anderledes, bare fordi den nu fremlægges af en socialdemokratisk ledet regering?

Hvorom alting er, så er det bemærkelsesværdigt, at der imidlertid i de senere år synes at være sket en højredrejning hos Bettina Post. Hun som ellers tidligere var kendt som en varmhjertet og engageret fortaler for netop de svageste i samfundet.

En højredrejning, som først manifesterede sig i accept af Claus Hjorth Frederiksen og VKOR s efterlønsindgreb⁸. Og som fornylig som til udtryk i, at hun for åben skærm i DR2 Deadline udtrykte, at hun "ikke havde nogen problemer med halvering af ydelsen for unge 25 til 30 årige".

Er Bettina Post "begejstring" for Mette Frederiksen's reform udtryk for en personlig bevægelse hen imod den samme " blå politik" som reformen i virkeligheden er udtryk for?

---

6) Jf. Dansk Socialrådgiverforening: Skal førtidspension for unge sendes på pension? Socialrådgiveren nr. 15, 7. okt. 2010.

7) Jf. Dansk Socialrådgiverforening: DS bakker op om udspil til førtidspensionsreform. 1. marts 2012.

8) Jf. Lund, Henrik Herløv: Bettina Post i udsalg af efterlønnen? 19.01.2011

Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom - cand. scient. adm.

Kendt fra Den Alternative Velfærdskommission.

Ikke tilknyttet politiske partier og bevægelser.

En uddybning af ovenstående kritik af reformen kan læses i rapporten: "Mette Frederiksens udspil til reform af førtidspension og fleksjob: Hjælp eller økonomisk pisk mod samfundets svageste."

www.henrikherloevlund.dk/artikler/MetteFrederiksensudspilreformfoertidspensionogfleksjob.pdf

Undertegnede udgiver to vederlagsfrie nyhedsbreve: KRITISKE ANALYSER (om velfærd og økonomi) Og KRITISKE DISKUSSIONER (om regeringens politik og alternativer hertil)

Abonnement kan tegnes ved at maile til herloevlund@mail.dk